

Основи аналізу державної політики. Підготовка аналітичних документів**Основні питання теми**

1. АДП як прикладена суспільна наука, сфера професійної діяльності і навчальна дисципліна.
2. Зміст державної політики (ДП). ДП як процес. Ефективність і результативність політики
3. Етапи АДП (цикл політики). Середовище і учасники процесу ДП. Стейкхолдери.
4. Аналіз регуляторних впливів політики
5. Документування досліджень й аналізу державної політики (ДП). Типи документів в аналізі ДП
6. Впровадження процедур АДП в Україні.

Загальна література з аналізу політики

1. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, сфера прикладних досліджень. Зб. док. і матеріалів / Укл. О.Кілієвич, В.Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2004.
2. Веймер Д., Вайнінг А. Аналіз політики: концепції і практика / за наук.ред.О.Кілієвича.– К.: Основи, 1998.
3. Данн В. Державна політика: вступ до аналізу. – Одеса: АО БАХВА, 2005.
4. Кілієвич О. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2003.
5. Пал, Леслі А. Аналіз державної політики / Пер. з англ.- К.: Основи, 1999.
6. Тертичка В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – К.: Вид-во “Основи”, 2002.
7. Аналіз вигід і витрат. Прак. посіб./Наук. ред. пер. англ. О.Кілієвич. – К.: Основи, 1999.

Підготовка аналітичних документів

8. Вироблення державної політики. Аналіт.записки / Укл.О.Кілієвич,В.Романов.– К.: Вид-во “К.І.С.”,2003.
10. Державна політика: аналітичні документи: підготовлені в межах проекту “Створення груп аналізу політики та Центру інформаційних ресурсів в уряді України”. – К., 2002.
11. Розробка державної політики. Аналітичні записки/ Укл. О.Кілієвич. – К.: Вид-во УАДУ, 2002.
12. Скот, Грегори М. Документи з аналізу політики // Розробка державної політики. Аналітичні записки/ Укл. О.Кілієвич. – К.: Вид-во УАДУ, 2002.
13. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Прак. посіб. для радників з держ.політики у Центр.і Східн.Європі/ Наук.ред.пер.О.Кілієвич. – К.: “К.І.С.”, 2003.

Нормативно-правові акти

14. Про державні цільові програми. Закон України від 18.03.2004 №1621-IV.
15. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності. Закон України від 11.09.2003 № 1160-15.
16. Методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта. Постанова КМУ від 11.03.2004 № 308.
17. Порядок розроблення та виконання державних цільових програм. Постанова КМУ від 31.01.2007 №106.
18. Регламент Кабінету Міністрів України. Постанова КМУ від 18.07.2007 № 950
19. Типовий регламент місцевої державної адміністрації. Постанова КМУ від 11.12.1999 №2263 (у редакції постанови КМУ від 31.10.2007 №1270).
20. Типовий регламент центрального органу виконавчої влади. Постанова КМУ від 19.09.2007 №1143.
21. Правила складання паспортів бюджетних програм. Наказ Мінфіну України від 29.12.2002 №1098.

Державна/суспільна політика (ДП) - курс дій (або утримання від дій), обраний органами влади для розв’язання певної суспільної проблеми або сукупності взаємно пов’язаних проблем.

Аналіз державної політики (АДП) як сфера професійної діяльності - процес і процедури вироблення рекомендацій органам влади (замовникам аналізу) про найкращі серед можливих варіанти дій, які розв’язують суспільні проблеми, про оцінювання, моніторинг результатів і наслідків цих дій. Аналіз політики має бути публічним і базуватися на суспільних цінностях.

Зміст політики: проблема, цілі, інструменти

ДП як процес:

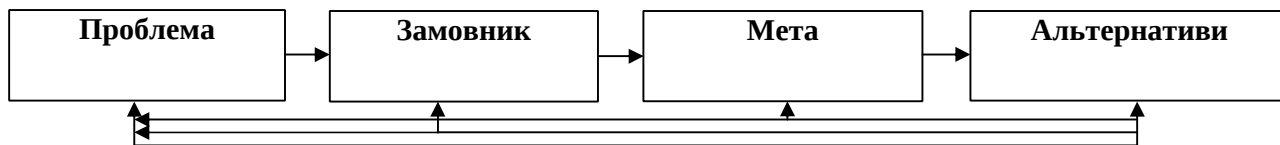

Цикл (етапи вироблення) ДП:

1. Ідентифікація й опис проблеми
2. Формулювання цілей і завдань політики, критеріїв їхнього досягнення, критеріїв порівняння альтернативних варіантів
3. Розробка альтернативних варіантів політики
4. Рішення щодо політики
5. Впровадження політики
6. Моніторинг процесу реалізації
7. Оцінювання результатів політики

Завдання:

1. Сформулюйте проблему, придатну для аналізу політики, визначте замовника, мету і альтернативні варіанти вирішення проблеми.

Завдання доцільно виконувати за шаблоном:

Проблема	Замовник	Мета/цілі, завдання	Альтернативи
			1. Status-quo 2. 3.

2. Для запропонованої альтернативи визначте *затрати, продукт, впливи, результати*:

Затрати [input]- це ресурси, які необхідні для здійснення політики.

Продукт (випуск) [output] політики – безпосередній результат реалізації політики.

Впливи [impact] можуть бути очікуваними і неочікуваними, бажаними і небажаними, короткостроковими і тривалими.

Впливи формують **результати (наслідки)** [outcome] політики - це продукт політики з урахуванням всіх впливів.

Затрати ресурсів	Продукт (випуск)	Впливи	Результати

3. Визначте ефективність і результативність політики.

Результативність політики (програми) [effectiveness] - це міра досягнення проголошених цілей політики. Результативність показує, наскільки результати наблизились до задекларованих цілей.

Ефективність політики (програми) [efficiency]- це співвідношення між затратами на проведення політики та досягнутими результатами (інколи - продуктом політики, інколи - наслідками політики). Ефективність може вимірюватись як у натуральних показниках (як продуктивність праці), так і у вартісних.

Результативність політики	Ефективність політики